

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Теорія та історія музики
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Кількість ЄКТС	4
Навчальний рік	2026–2027
Структура дисципліни форма семестрового контролю (графік вивчення)	<p><i>Денна форма.</i> Контактні години: лекційні – 28 год., практичні – 14 год; семінарські – 14 год; модульний контроль – 8 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 56 год.</p> <p><i>Заочна форма:</i> контактні години – 4 (лекційні), семінарські 4 год.; модульний контроль – 2 год., для самостійної роботи здобувачів визначено 110 год.;</p> <p><i>Семестровий контроль</i> – залік (4 семестр)</p>
Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни:	<p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності</p> <p>Здатність до творчого сприйняття відтворення у художніх сценічних образах. світу та його</p> <p>Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.</p> <p>Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.</p>

	<p>Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p> <p>Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.</p> <p>Впроваджувати інноваційні ідеї для створення актуальних соціокультурних товарів та послуг з урахуванням тенденцій розвитку креативних індустрій.</p>
<p><i>Очікувані результати навчання</i></p>	<p>Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.</p> <p>Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.</p> <p>Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.</p> <p>Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.</p> <p>Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.</p> <p>Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.</p> <p>Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.</p> <p>Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в</p>

професійну діяльність.

Анотація. Дисципліна передбачає опанування здобувачами вищої освіти теоретичних та практичних компетенцій зі специфіки вивчення елементів музичної мови, її взаємодії на основі метро-ритму, ладо-тональності, форми, а також опанування цілісного наукового знання про музику, історію її розвитку та становлення в Україні та світі, структуру форми, музичні жанри, музичну драматургію, засоби вираження художнього змісту в музичному творі, музичну термінологію.

Курс складається з чотирьох змістовних модулів, кожен з яких включає лекції, практичні заняття, семінарські заняття самостійну роботу здобувачів, що завершуються контролем рівня засвоєння програмного матеріалу.

МОДУЛЬ 1

ЗВУК ТА ЙОГО ВЛАСТИВОСТІ. ЛАДОВО-ТОНАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МУЗИКИ. ІЄТЕРВЛИ, АКОРДИ

Тема 1.1. Звук. Музичні властивості звуку.

Тема 1.2. Звуковисотна фіксація музики. Нотний стан, ключі, знаки альтерації. Лад і тональність у музиці.

Тема 1.3. Інтервали. Акорди: тризвуки, обернення тризвуків. Септакорди.

Тема 1.4. Мелодія, інтонація. Динаміка в музиці.

Модульний контроль

МОДУЛЬ 2

МЕТРО-РИТМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ МУЗИКИ

Тема 2.1. Ритм, розмір, темп. Система тривалостей і пауз.

Тема 2.2. Прості розміри, групування тривалостей.

Тема 2.3. Будова музичної форми. Період.

Тема 2.3. Прості музичні форми. Складна тричастинна форма.

Модульний контроль

МОДУЛЬ 3

ОСНОВИ ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ

Тема 3.1. Музична культура від стародавнього світу до середини XVIII століття.

Тема 3.2. Західноєвропейська музична культура середини та другої половини XVIII століття.

Тема 3.3. Західноєвропейська та світова музична культура XIX століття.

Модульний контроль

МОДУЛЬ 4

ІСТОРІЯ МУЗИКИ XX-XXI СТОЛІТТЯ

*Анотація.
Зміст дисципліни*

	<p>Тема 4.1. Світова музична культура першої половини ХХ століття.</p> <p>Тема 4.2. Музичне мистецтво другої половини ХХ-першої чверті ХХІ століття.</p> <p>Тема 4.3. Історія музичної культури України та її місце в історії світової музики.</p> <p><i>Модульний контроль</i></p>
<p><i>Система оцінювання</i></p>	<p>Форми контролю:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі – максимум 14 балів (від 0 до 1 балу за кожну лекцію) 2. Оцінювання роботи під час семінарських та практичних занять – максимум 56 балів (від 0 до 4 балів за кожен семінар або практичне заняття). 3. Модульний контроль – максимум 20 балів (від 0 до 5 балів за кожен модуль). 4. Залік – максимум 10 балів. <p>Шкала оцінювання:</p> <p>За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>За шкалою ECTS: А 90-100, В 82-89, С 74-81, D 64-73, Е 60-63, FХ 35-59, F1-34.</p>
<p><i>Академічна доброчесність</i></p>	<p>Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.</p>
<p><i>Рекомендовані джерела</i></p>	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Андреева О. Основи музичної грамоти. Вид. 5-те випр. і допов. Київ : Музична Україна, 1993. 136 с. 2. Калашник М. Уроки елементарної теорії музики: навчальний посібник. Харків : Фактор, 2004. 352 с. 3. Побережна Г. І. Загальна теорія музики. Київ : Вища школа, 2004. 303 с. 4. Садовенко С. М. Вокальні жанри і стилі: види, специфічні риси, порівняльний аналіз, приклади (Vocal genres and styles: types, specific features, comparative analysis, examples) // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ століття: розмаїття, взаємодія, єдність. Зб. наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип.: С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2021. 336 с. С. 185–190. 5. Смаглій Г. А. Основи теорії музики: підручник для навч. закл. освіти культури і мистецтв. Харків: Факт, 2001. 392 с. 6. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навчальний посібник. К.: Заповіт, 1998. 368 с.

Додаткова:

7. Барська З. Барви української народної пісні: хрестоматія. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. 180 с.

8. Грица С. Й. Фольклор у просторі та часі. Київ; Тернопіль: Астон, 2000. 228 с.

9. Крег Е. Про мистецтво театру / пер. з англ. Н. Корнієнко, Л. Танюк. Київ: Мистецтво, 1974. 320 с.

10. Садовенко С. М. Музика в сучасному сценічному мистецтві: тенденції, особливості, перспективи // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології : матеріали XV Всеукр. наук.-практ. конф. / М-во культ. України та інформ. політики ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец.; Наук. тов. студ., асп., доктор. і молод. вч. (Київ, 19 жовтня 2023 р.). Київ : НАКККіМ, 2023. 195 с. С. 94–96.

URL : https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Zbirka_tez_19_10_23.pdf

11. Садовенко С. М. Театральна музика: особливості, функції, ролі // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: творчі діалоги. Зб. наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип. : С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2020. 486 с. С. 163–169.

URL : https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/nauka/vydannia/Diyalnist_produsera_v_kulturno_mystetskomu_prostorі_XXI_stolyttya_2020.pdf

12. Садовенко С. М. Мюзикл у культурно-мистецькому просторі: від минулого до сучасності // Культурно-мистецьке середовище: творчість та технології: Матеріали Дванадцяті Міжнарод. наук.-творчої інтернет-конф., м. Київ, 15 травня 2019 р. / за заг. ред. Н. Д. Белявіної. Київ : НАКККіМ, 2019. 139 с. С. 81–86.

URL : https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/Konferencii/2019_kulturno-mystecke_seredovysche_tvorchist_ta_tehnologiyi_materialy.pdf

13. Садовенко С.М. Особливості вокально-виконавської діяльності здобувачів мистецьких закладів вищої освіти (Peculiarities of vocal and performing activity Applicants for art institutions of higher education) // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: розмаїття, взаємодія, єдність. Зб. наукових праць / Упор., наук. ред., відп. за вип. : С. Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2021. С. 233–240.

URL : https://nakkkim.edu.ua/images/Instytuty/Akademiia/Vydannia/konferentsii/Zbirka_tez_19_10_23.pdf

[annia/konferentsii/Diyalnist_produsera_v_kulturno-mystetskomu_seredovyshi.pdf](#)

14. Садовенко С. М. Художні виміри та технологічні інновації української кіномузики першої чверті ХХІ століття. Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку: матеріали LXV-ої Міжнародної науково-практичної конференції / за ред. І. В. Жукової, Є. О. Романенка. м. Фульнек (Чехія): ГО «ВАДНД», 07 лютого 2026 р. 212 с. С. 204–208. URL : [file:///C:/Users/123/Downloads/65%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/123/Downloads/65%20%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%84%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D1%8F%20(1).pdf)

15. Садовенко С. М. Штучний інтелект як інструмент створення кіно музики. Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень: збірник наукових праць з матеріалами XI Міжнародної наукової конференції, м. Чернівці, 6 лютого, 2026 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2026. 318 с. С. 312–316. URL : <https://archives.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/issue/view/06.02.2026> DOI: <https://doi.org/10.62731/mcnd-06.02.2026.017>

16. Юцевич Ю. Є. Музика: словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга «Богдан», 2003. 352 с.

Інформаційні ресурси:

1. Наукова періодика України. Сайт електронних видань вищих навчальних закладів і наукових установ України.

URL : <http://journals.uran.ua>

2. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККіМ.

URL : <http://library.nakkkim.edu.ua/>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Глобальна цифрова бібліотека. URL : <https://digitallibrary.io>

Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни

Ноутбук або комп'ютер з мікрофоном, колонками та веб-камерою, мережа Інтернет, фортепіано/синтезатор.

Розробник РП навчальної дисципліни

Садовенко Світлана Миколаївна

Кафедра

Кафедра режисури та акторської майстерності імені

народної артистки України Лариси Хоролець
Сторінка кафедри на сайті Академії:
<https://nakkim.edu.ua/instituti/institut-suchasnogo-mistetstva/kafedra-rezhysury-ta-aktorskoj-maisternosti-imeni-narodnoi-artystky-ukrainy-larysy-khorolets>

*Науково-
педагогічний
працівник*

Садovenко Світлана Миколаївна,
професор кафедри режисури та
акторської майстерності імені
народної артистки України Лариси
Хоролець, доктор культурології
(2021), професор (2022), заслужений
діяч мистецтв України (2019).
E-mail: ssadovenko@dakkim.edu.ua